

Bezpieczeństwo w pojeździe

(wybrane zagadnienia i aspekty)

Konstrukcja pojazdu lub jego stan techniczny wskazywane są bardzo rzadko jako bezpośrednia przyczyna wypadku. W rzeczywistości **cechy konstrukcyjne pojazdu, jego wyposażenie i stan mają znaczący wpływ na bezpieczeństwo poruszania się** w dwóch płaszczyznach:

- prawdopodobieństwa wystąpienia wypadku, oraz jego skutków

Z tym wiążą się dwa podstawowe systemy bezpieczeństwa pojazdu:

- Bezpieczeństwo czynne
- bezpieczeństwo bierne

Bezpieczeństwo czynne to zespół takich cech pojazdu (mechanizmów i urządzeń), dzięki którym zmniejsza się ryzyko wystąpienia kolizji lub wypadku drogowego. Należą do nich:

- konstrukcja pojazdu, zabezpieczająca dobrą widoczność z jego wnętrza (jakość świateł, wielkość i kształt okien, lusterka zewnętrzne i wewnętrzne, wycieraczki szyb, urządzenia odmrażające szyby) oraz postrzeganie pojazdu z zewnątrz (światła, w tym przeciwmgłowe , jego kolor), ergonomiczne fotele i panel sterowania, aby kierowca nie musiał „odrywać” rąk od kierownicy i wzroku od drogi),
- układ kierowniczy, zawieszenie (w tym aktywne) i opony, zapewniające właściwą przyczepność do podłoża, oraz właściwe kierowanie pojazdem,
- układ hamulcowy, wraz z układami korygującymi i wspomagającymi siły hamowania oraz elementy systemu kontroli toru jazdy.

Na bezpieczeństwo czynne wpływ ma także stan techniczny pojazdu i jego wyposażenia, dlatego tak ważne jest dokonywanie okresowych przeglądów. Do czynników zwiększających bezpieczeństwo zalicza się również „rezerwę” mocy silnika, umożliwiającą przyśpieszenie w razie zagrożenia.

Należy pamiętać, że tego „zapasu” mocy nie należy wykorzystywać bez wyraźnej potrzeby, bowiem w przeciwnym razie kierowca może sam przyczynić się do stworzenia sytuacji niebezpiecznej dla siebie i innych użytkowników dróg (nadmierna, lub niedostosowana prędkość).

Wreszcie do elementów istotnych dla bezpieczeństwa czynnego włącza się również samego kierowcę- jego umiejętności, stan fizyczny i psychiczny.

Bezpieczeństwo bierne to pojęcie , z którym mamy do czynienia, gdy już do wypadku dojdzie.

To zespół cech i urządzeń pojazdu, których celem jest maksymalne zmniejszenie skutków zaistniałego zdarzenia:

- konstrukcja i kształt nadwozia (strefy kontrolowanego zgniotu, sztywna kabina pasażerska-tzw. klatka bezpieczeństwa, wzmocnienia boczne, elementy chroniące ciało pieszego: kształt i konstrukcja maski i zderzaków, niewystające klamki, „składane” lusterka),
- pasy bezpieczeństwa z napinaczami ,
- poduszki i kurtyny powietrzne ,
- foteliki i pasy bezpieczeństwa dla dzieci,
- zagłówki,

- pozostałe elementy, takie jak : łamana kolumna kierownicy, szyby klejone (dawniej hartowane), mocowanie silnika, chroniące osoby w kabinie, sposób zamocowania pedałów sprzęgła, hamulca i przyspieszenia, odcięcie dopływu paliwa w momencie zderzenia, miękkie wykładziny deski rozdzielczej i pozostałych elementów wnętrza, użycie materiałów niepalnych, nietoksycznych i odkształcalnych.

Właściwie skonstruowany, odpowiednio wyposażony i sprawny technicznie samochód (gwarantujący dobry stan poszczególnych elementów bezpieczeństwa) pozwala skoncentrować się kierującemu na bieżącej obserwacji drogi, zmniejsza jego zmęczenie, nie powoduje stresu, a także co niezmiernie ważne pozwala szybko i skutecznie podejmować właściwe decyzje i reakcje.